

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. II. Sacrificium vltimæ cœnæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

S. Tho. sup.
in Arg. Sed
contra.

I I . Ioan . 2 . 2

m Heb . 9 .
25 .

n vers . 12 .

o Heb . 10 . 11 .

Dominum nostrum obtulisse Sacrificium pro seipso , & non pro nobis tantum: nō enim (inquit) opus habet Sacrificio, qui caret peccato: cumque Christus Dominus nullum habuerit: ideo non opus habuit pro se offere Sacrificium, quod appellabatur Propitiatorium pro peccatis. Sed illud obtulit pro nobis : nam vt S. Ioannes dixit: *I Ch ristus est propitiatio pro peccato nostro, & totius mundi*: quatenus in hoc sacrificio dedit pretium sanguinis sui, qui est infiniti valoris: vt propter eum possent omnes peccatores integrum suorum peccatorum remissionem obtinere : ita vt non indigerent alio sacrificio , per quod nouum aliquod pretium sibi quererent ad reddendum pro illis. Et in hoc sensu dixit Apostolus ad Hebreos: *Christum Dominum nostrum non opus habuisse vt m̄ sape offerret semetipsum in sacrificium: alioquin oportuisset cum frequenter pati ab origine mundi*, ad remittendis peccata, quae sensim in mundo admittebantur; sicut Pontifex intrabat Sancta per singulos annos in sanguine alieno , hoc est animalium: ideo quod non sufficeret vnes eius ingreitus ad remissionem omnium peccatorum. Noster autem summus Pontifex Iesus semel in consummatione seculorum, adiutoriem peccati, per hostiam suam apparuit; & non per proprium sanguinem intravit sancta, eterna redemptione inuenta: ita vt eam repetere non sit necesse. Et o omnis quidem Sacerdos quotidie ministrat, & easdem sape offerit hostias, quae nunquam possunt auferre peccata; Christus autem unam pro peccatis offerens hostiam, una oblatione consummavit in sempiternum a se sanctificauit. Quamobrem æquissimum est, vt omnes eum laudemus, & continuè seruuiamus: quia tam multa facere , & nostræ reparationis causa , pativit.

§. II. Sacrificium ultima Cœna.

MULTO adhuc magis progressa est superna Dei nostri prouidentia, & infinita erga nos charitas. Quamuis enim crucis sacrificium fuisse et prædictos omnes fines abundè sufficiens: pretiumque & valorem omnino sufficiens contineret pro infinitis peccatis , & infinitorum mundorum: vidit tamen valde expedire, vt sacrificium aliquod esset, quod perpetuò in Ecclesia, quam recens erigebat, perduraret, memoriamque renouaret Sacrificij passionis suæ ; & cuius homini in particulari fructum & pretium applicaret, quod ibi fuit comparatum. Et quamuis ad id sufficeret aliquod Sacrificium alicuius agni, aut tortæ meri panis , vt olim fiebat: ita, vt quemadmodum agnus, quem Hebrei sacrificabant, significabat mortem futuram Messiae , quem ad suam reparationem expectabant: ita agnus, quem Christiani sacrificarent, significet mortem iam transactam ipsius Messiae , quam ille pro vniuerso obtulit mundo. Iminensa tamen eius charitas noluit aliud agnum, sed seipsum offerri: ad inueniens aliud

Sacrificium

Sacrificium, (si tamen aliud, & non idem diuerso modo est censendum) quo eadem omnia cum infinita quadam excellentia ac dignitate præstaret. Quare in nocte vltimæ cœnæ solennissimum & sacratissimum instituit Sacrificium, cuius materia esset panis, & vinum, non remanente ipso puro pane, & vino; sed consumpta & omnino transmutata panis & vini substantia, & conuersa in propriam suam carnem, & sanguinem cum eius Diuinitate coniunctam, remanentibus tantum accidentibus, quæ substantias illas regebant. Ut idem ipse Sancto hoc velo tectus, & sacrificio hoc incruento (quia nulla in eo sit recens languinis effusio) referret, & in memoriam reuocaret verè cruentum suæ Passionis Sacrificium, pretiumque & fructum eius applicaret ipsi offerenti: vt particeps esset ipsius oblationis, comedens Diuinum illum panem, & Sacrum bibens calicem. Voluit enim vt simul esset Sacrificium & cibus: non illud in partes diuidendo, quod siebat in Sacrificiis antiquis; sed totum singulis dando: singuli enim totum Christum comedunt sub specie panis, & totum bibunt sanguinem sub specie vini: vt fiant cum ipso unum & idem.

Ex quo apparet; in uno eodemque Christo Domino (vt S. Augustinus perpendit) concurrere quatuor illa quæ in alijs Sacrificijs inueniuntur. Nam ipsummet, quæ unus est Deus cum Patre & Spiritu Sancto, offeratur ipsum Sacrificium; & quæ Deus est & homo, est summus Sacerdos, qui illud offert. Idem Deus & homo, panis & vini accidentibus velatus, est oblatio, quæ offertur. Pro quibus autem offertur, sunt Fideles, quæ sunt unus cum ipsomet Christo: vt ita eos faciat secum esse unum, sicut ex cibo & comedente illum sit una res. Ac propterea nunquam hoc Sacrificium est sicut holocausta antiqua, in quibus Sacerdos offerens partem non accipiebat: sed potius Sacerdos, qui hoc sacrificium offert, sumere debet ipsum Sacrificium: vt cum Christo uniatur. Et ipsemet Christus, cum in nocte vltimæ cœnæ illud obtulit, etiam sumpsit quod offerebat: non quidem ex necessitate, sed vt exemplum daret eius, quod faciendum erat. ad exprimendam in seipso unionem, quam in cæteris erat effecturus. Et quamvis tune ngn obtulerit per seipsum hoc Sacrificium, propter effectus quos efficit in nobis; obtulit illud tamen simul in testimonium sui erga Patrem suum amoris; & in actionem gratiarum, ob accepta ab ipso beneficia, & victoria, quam ipsemet in sua Passione, & fideles in virtute ipsius consecuturi erant contra Dæmones. Eum in modum quo a Melchizedech Sacrificium panis & vini protulit in graciarum actionem, ob victoriam quam Abraham de suis hostibus reportauit.

Ex Qvo deducitur: actionem, quam dicimus Sacrificium, in qua integra & perfecta Divinitati huius Sacrificij ratio consistit, res duas complecti. Prima est consecratio, per quam substantia panis & vini definit esse,

²
Lib. 4. de
Trinit. c. 14.

S. Thomas.
3. p. q. 81, q. 1

a Genes. 14.
3.

O 3 & con-

& conuerit in carnem & sanguinem Christi , ad honorandum Deum oblatione adeò pretiosa, in signum quod ipse sit supremus rerum omnium creatorum Dominus. In cuius honorem , ut olim mactabantur & peribant animalia: ita nunc perit substantia panis & vini: in cuius locum nunc cedit caro & sanguis Christi: ad significandam mortem, quam ipse permittit; ut per eam Deum honoraret. Et quoniam hæc mors non representatur exactè & plenè, nisi panis seorsim, & postea vinum consecratur: vini significetur, carnem & sanguinem fuisse in illa morte separata: ideo vnde que consecratio ad hoc Sacrificium pertinet: quod tandem perficitur: ter illa re, quam offerens præstat: manducatione scilicet & consumptio ne oblationis: ut sic integrum sit holocaustum, quod totum consumitur & exactè & perfectè repræsentet mortem & sepulturam Domini; & vniōne, quam fideles eius cum ipso habent; & ut ad instar hostie pacifice particeps eius fiat oblationis, qui illam offert. Ex his causam etiam licet deducere, cur Christus D. N. Diuinum hoc Sacrificium in forma potius panis & vini instituerit, quam alterius cibi; quia scilicet hæc due res apud valde sunt ad institutum, quod Dominus intendebat: ut scilicet cruentum Passionis eius Sacrificium, & fructus referrent. Nulla enim res plus perficit, antequam ad nostrum nutrimentum perueniat, quam frumentum metitur enim, tritatur, purgatur, molitur, cibratur, pinsitur, aqua coquitur ad ignem, scinditur cultro vel manibus frangitur; ac denique detribus conteritur, donec in nostram conuertatur substantiam. Quod si panis, res esset nostræ gratitudinis capax: magnam certè illi deberemus propter tot cruciatus, quos, ut nobis vñi esse possit, tolerat: sed gratitudinem hanc exhibeamus Creatori, qui omnium horum est cauła. Hoc igitur in modum Christus ipse Dominus noster, ut eò usque pertinere ut nostrum esset alimento, fuit falce mortis abscessus, crucis ligno & clavis triturus, innumeris persecutionibus in diuersis tribunalibus cibbratus, flagellis tanqñā mola quadam contritus, ac denique in farnois mensorum laborum excoctus: quorum omnium ut memores simus, voluit panis accidentibus rectus ad nos alendos venire, & ut gratias illi agamus, ob adeò multa, quæ pro nobis fuit perpeccus. Et eandem ob cauſam sanguinem suum texit accidentibus vini: quod, ut in nostrum potum cedat, calcatur in torculari, & grauis trabis pondere exprimitur, deferent botrum sive racemum, in quo antea continebatur, aridum. Ita etiam Christus Dominus noster, ut sanguinem suum in potum nobis offerens, calcatus fuit à suis inimicis, & expressus in torculari crucis, trabe illa adeò graui: ita ut Sanctissima eius caro adeò fuerit compressa, & expressa: ut nihil sanguinis in ea remaneret. Deinde cum panis & vinum prouenant ex vniōne multorum granorum frumenti & botri, separatorum à vilitiō.

crassiori substantia, cui erant admixta: valde aptè vnionem referunt fide-
lium Ecclesiaz Sanctæ: qui vna fide & voluntate in vnum conueniunt ad
hoc diuinum Sacrificium offerendum: cuius participatione, quam in Sa-
cra cōmunione accipiunt, purificantur à suis culpis, & imperfectionibus;
huncque corpus quoddam mysticum, valde que perfectum, Spiritui chari-
tatis & amoris Dei, ac proximi coniunctum iuxta illud Apostoli: b. Ca-
lix benedictionis, cui benedicimus, communicatio Sanguinis Christi est; & panis,
quem frangimus, participatio corporis Domini est: & qui de uno pane participa-
mus, ac de uno calice bibimus, vnum corpū sumus. Ac propterea S. August.
ait: Ecclesiam comparari aetate & torculari, in quibus frumenti grana ab
stramine separantur; & vinum à botris sive racemis, & vinaceis: quamuis
enim in ea & boni & mali sint simul in eodem loco: quantum ad meritū
autem valde alij ab alijs distant; & boni, tales finnt, cum virtutia à se separant,
& virtutum ac bonorum operum puritatem retinent; quod impetrat per
ipsa Sacra menta, & virtute horum duorum Sacrificiorum, quæ Saluator
noster pro nobis obtulit, vt Sancti perfectè simus.

b. 1. Cor. 10
16.

Pref. in 2
Psal. 8.

C A P V T III.

*QVA RATIONE SACRIFICIVM MISSÆ IDEM SIT CVM
eo quod Christus Dominus noster pro nobis obtulit; & quenam
eius sint excellentiae.*

X haec tenus dictis licet intelligere Sacrificij excellen-
tias, quod nunc Sacerdotes in Sancta Ecclesia offre-
rent, quod communiter vocamus M I S S A M; quia
mittitur. Nam (vt sanctus Thomas ait) oblatio
hæc è coelis mittitur in terram: inde siquidem Chri-
stus Dominus noster descendit ad Sanctissimum Sacra-
mentum: Fideles vero per Sacerdotem, & omnes per manus
Angelorum remittunt ex terra in cœlum, vbi Deo offertur. Summa au-
tem excellentiarum & amplitudinum eius in eo consistit: quod hoc sit
idem Sacrificium cum eo, quod Christus D. N. in nocte ultimæ cœnæ
coram suis discipulis obrulit: ut ex præclaris & memorandis duabus senten-
tientiis, quas eis dixit, facile deducitur. Prima fuit, cum frangens pa-
nem, dixit eis: a accipite & comedite, hoc est corpus meum. in quibus
verbis simul explicit duo alia opera, in quibus Sacrificij hu-
ius substantia consistit: consecrationem scilicet & communionem.

3 p. q. 83, a.
4. ad 9.
Vide Suarez,
tomo. 3. di-
sp. 74.
Lett. 3.

a Matt. 26
6.

Simul